

Africký mor nesmie zasadiť poslednú ranu slovenským ošípaným

Africký mor ošípaných nesmie zlikvidovať profesionálne chovy ošípaných na Slovensku. Roky skúšané odvetvie aktuálne čelí najväčšej hrozbe v podobe rozširujúcej sa nákazy naprieč krajinou. Akým spôsobom sa krajina vysporiada s nákazou tak, aby sme aj naďalej chovali ošípané a neotvorili cestu ďalším dovozom bravčového mäsa a výrobkov z neho? K téme sme sa vyjadrili na tlačovej besede, ktorá sa usutočnila 30. júna.

Situácia v okr. Lučenec

Infikovanie veľkých profesionálnych chovov africkým morom ošípaných sa už nesmie zopakovať. Na farme pri Lučenci začínajú za prítomnosti veterinárov a pod ich kontrolou utrácať zvieratá. Priestory sa vyprázdnia a prejdú prísnu a dôkladnou očistou a následnou dezinfekciou. Nákaza africkým morom ošípaných má priamy vplyv na chod celého podniku, pretože na chov ošípaných je naviazaná činnosť bioplynovej stanice, výroba krmných zmesí, rastlinná produkcia, administratíva podniku a odbyt ošípaných. Ambíciou je obnoviť chov ošípaných aj po nákaze africkým morom ošípaných.

Farma sa nachádza za mestom Lučenec v blízkosti hory, kde je intenzívny výskyt diviačej zveri. V minulosti tu našli aj uhynuté diviaky, u ktorých sa potvrdila nákaza AMO.

AMO v populácii diviakov

Z celkového počtu 79 okresov na Slovensku je k 23.6. 2021 zasiahnutých ochorením AMO už 24, t.j. 30,38 % okresov Slovenska. Napríklad 14.4. 2021 bol potvrdený výskyt AMO v okrese **Zvolen (20)**, 14.5. 2021 bol potvrdený výskyt AMO v okrese **Lučenec**, 2.6. 2021 bol potvrdený výskyt AMO v okrese **Humenné**, 15.6. 2021 bol potvrdený výskyt AMO v okrese **Poprad**. **Najnovšie sa nákaza potvrdila v okr. Levice.**

Pri poľovníckych združeniach je štatistika nasledovná: na Slovensku je celkom 1 882 združení. AMO sa vyskytlo doteraz v 237 združeniach, čo predstavuje 12,59 %.

Posledný prípad AMO u diviaka bol potvrdený 24.6. 2021. Je to 2 379. diviak pozitívny na AMO v roku 2021. Celkom u diviakov od vypuknutia nákazy v r. 2019 je 3 121 pozitívnych prípadov.

Výskyt AMO v Európe v r. 2021 v populáciách diviakov v období od 1.1. do 19.4. 2021

P.č.	Štát	Počet potvrdených infikovaných diviakov
1.	Bulharsko	150
2.	Estónsko	25
3.	Maďarsko	1 674
4.	Nemecko	596
5.	Litva	45
6.	Lotyšsko	89
7.	Poľsko	1 178
8.	Rumunsko	572
9.	Slovensko stav k 21.4. 2021	1 669
10.	Taliansko	4
	CELKOM	6 002

Čo navrhujeme:

"SPPK spolu s chovateľmi dôrazne žiada zaviesť do praxe opatrenia, ktoré znížia stavy diviacej zveri na Slovensku. Momentálne sa treba zamerať najmä na oblasti okolo veľkých fariem a v spolupráci s poľnohospodármi a veterinármi ich monitorovať a chrániť, zamerať sa na vyhľadávanie uhynutých diviakov. Naši chovatelia už aj v minulosti na každom stretnutí upozorňovali ministerských pracovníkov, vrátane ministrov, že je potrebné venovať tomuto problému vážnu pozornosť a žiadali prijať razantné kroky k zníženiu denzity diviacej populácie, zabezpečiť bezpečný odvoz kadáverov a jeho neškodné spracovanie," uviedol na tlačovej besede podpredseda SPPK Miroslav Štefček.

Vzhľadom na súčasnú situáciu je dôležité, aby jediná na Slovensku fungujúca kafiléria bez problémov zvládla bezpečný prevoz a zneškodnenie utratených zvierat.

Prichádzajúce obdobie žatvy navyše nanovo zvýši migráciu diviakov. Podstatným bude, aby sa akékoľvek chovy ošípaných dočasne vyhli kontaktu s novou úrodou, pokoseným obilím a slamou, ktoré by mohli byť infikované nákazou. Presné pokyny, ako postupovať aj vzhľadom na zber novej úrody, vedia poskytnúť veterinári v regiónoch.

SPPK dôrazne apeluje na všetkých chovateľov a aj obyvateľov v rizikových oblastiach, aby v maximálne možnej miere dodržiavali pokyny veterinárov a hygienické predpisy, nenakupovali odstavnú odstavčatá od neregistrovaných chovateľov a nakupovali len certifikované krmivo od overených výrobcov.

SPPK rovnako navrhuje, aby sa zjednodušil spôsob evidencie všetkých drobnochovateľov na Slovensku. Sme sa spoločné riešenie tohto vypuklého problému vrátane odbornej diskusie zástupcov štátnych inštitúcií, poľnohospodárov, veterinárov a poľovníkov.

Zahraničný obchod s bravčovým mäsom

Sebestačnosť v produkcii bravčového mäsa sa pohybuje na úrovni cca. 36%. Spotreba bravčového mäsa za rok na jedného obyvateľa je 35 kg.

V roku 2019 sme doviezli živé zvieratá /živé svine/ za 43 mil. eur. V roku 2020 predstavovali dovozy živých sviň hodnotu 41,6 mil. eur.

V roku 2019 sa na Slovensku doviezlo mäso zo sviň (čerstvé, chladené, mrazené) za 302,3 mil. eur.

V roku 2020 bol dovoz mäsa zo sviň v hodnote 304,3 mil. eur.

"Slovenskí chovatelia ošípaných vyrábajú bravčovinu prvotriednej európskej kvality. Má najlepšie senzorické vlastnosti, najmenšie hmotnostné straty po tepelných úpravách a ku zákazníkovi precestuje najmenej kilometrov. To, aké množstvo ošípaných budú v budúcnosti chovať a aké množstvo zdravého slovenského mäsa budeme môcť ako spotrebitelia konzumovať, ovplyvnia niektoré zásadné faktory – najmä zvládnutie situácie s nebezpečnou nákazou afrického moru ošípaných a finančná stabilita chovov ošípaných", doplnil podpredseda SPPK Marián Šolty.

Infikovanie veľkochovu na juhu Slovenska by malo byť mementom pre celú spoločnosť a politikov. Nie je to len o samotnej likvidácii tisícok zvierat, ale aj o priamom vplyve na zamestnanosť ľudí v danom regióne. Chovatelia sa preto snažia nielen maximálne ochrániť svoje zvieratá, ale zachovať aj zamestnanie vo vidieckych oblastiach krajiny v rámci chovu ošípaných a iných pracovných pozícií naň naviazaných.